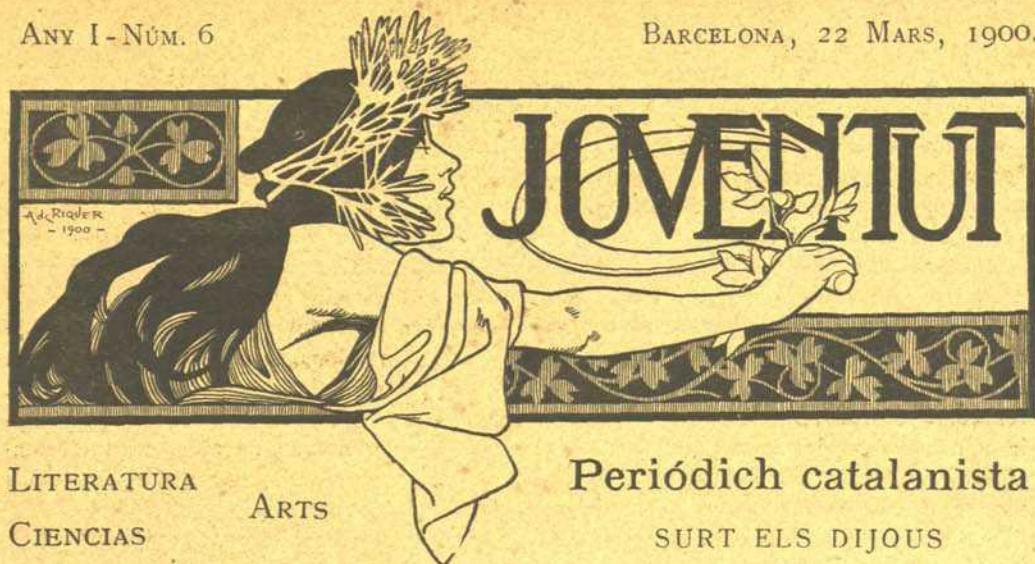

LITERATURA
CIENCIAS

ARTS

Periódich catalanista

SURT ELS DIJOURS

Director literari: LLUÍS VÍA. Director artístich: ALEXANDRE DE RIQUER.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Plassa del Teatre, 6, entressol.

NÚMERO CORRENT. . . 10 CÉNTIMS.

» ATRASSAT. . . 25 »

COLABORADORS D'AQUEST PERIÓDICH

Francisco Albó y Martí, Pere Aldavert, Ferrán d'Arteaga, Ramón E. Bassegoda, Bonaventura Bassegoda, Joseph Bernad Durán, Hans Bethge, Joan Boada, A. Bori y Fontestà, Jaume Brossa, A. Busquets y Punset, Jascinto Capella, Enrich Clarassó, Ramón N. Comas, Alexandre Cortada, Carles Costa, Agusti Creuheras, Pompéu Fabra, Joseph M.ª Folch y Torres, Enrich de Fuentes, Joan Gay, Pompeyus Gener, Adrià Gual, Angel Guimerà, Joseph M.ª Jordà, Albert de S. Llanas, Joseph Mallofré, Joan Maragall, Pere G. Maristany, Eduart Marquina, Lluís Marsans, Oriol Martí y Ballés, Joseph Mas y Casanovas, Francesch Matheu, Apeles Mestres, E. Moliné y Brasés, Trinitat Monegal, Lluís Noguera, Joan Oliva Bridgman, Narcís Oller, Eduart Pelegrí, Joaquim Pena, Claudi Planas y Font, Joan Poblet, Frederich Rahola, Antoni Ribera, Alexandre de Riquer, Manel Rocamora, Joseph M.ª Roca, Joaquim Ruyra y Oms, Santiago Rusiñol, Alfons Sans y Rossell, Valeri Serra y Boldú, Antoni Solé, Ignaci Soler y Escofet, Ramón Suriñach Baell, Joseph M.ª Tamburini, Emili Tintorer, Joan Tusquets, Modest Urgell, Miquel Utrillo, Jascinto Verdaguer, Pbre., Lluís Via, Emili Vilanova, Salvador Vilaregut, Jules Villeneuve, Xavier Viura, Marián Wayreda, Lluís de Zulueta, y altres.

SUMARI: Cap al suïcidi, per L. Marsans. — El comte Arnau, per X. Viura. — Dos malalts, per A. Llanas. — Crit de vida, per J. Oller y Rabassa. — Primavera, per A. Martínez y Serinyà. — L'alegria gris, per A. Sans y Rossell. — Salut als joves!, per J. Oliva Bridgman. — Els concerts del Liceu, per J. Pena. — Teatres, per E. T. — Llibres rebuts, per O. M. — Consistori dels Jocs Florals: Llista de las composicions rebudas en Secretaria. — Novas.

CAP AL SUICIDI

Quatre sigles de continuats escarments, no han servit pera res al Estat espanyol. No vol, ni pot canviar una tàctica que li ha fet perdre'l més extens dels imperis: sempre treu-la per enxiquir el tèrritori subjecte a sa dominació.

El seu sistema no ha variat ni un pensa-

ment: allà hont hi ha vist una petita demostració d'esperit de llibertat y vida, l'ha hagut de perseguir y maltractar y ha pretès ofegar-lo per medi de las persecucions, dels desterrors y de la sanch. Tot ha sigut sempre en va: ella no se'n ha donat compte, però'l fet ha sigut qu'aquesta tàctica, en lloch de fer minvar el desitj de llibertat, li ha donat sempre més forsa y més volada, acabant ab el mateix resultat, quan no ha sigut per la forsa propia dels perseguits, per l'aussili que directa ó indirectament han rebut de nacions estrangeras impulsadas per un esperit humanitari ó per un interès material.

Perdudas ja tota l'Amèrica, las colonias oceàniques, els territoris que tenia a Europa y fins el Rosselló, Portugal y Gibraltar, no pot seguir aquella tàctica a Cuba y Filipinas. Separadas per sempre més del imperi colonial espanyol, y aixís els seus homes no hi poden viure.

Catalunya, terra ab propia fesomia, sempre ha viscut enamorada de la llibertat, a la que deu sa vida, sas institucions y sas glòries. Aquesta aspiració, avuy s'ha encarnat en el Catalanisme, y aquest ideal, que no respecta cap dels vells y corcats motllos de la política espanyola, es avuy víctima d'una d'aquelles injustas persecucions que tan sovint se troban en las planas de la historia d'Espanya. Per més que de dret no sigui aixís, y per més que'l mateix Govern hagi afirmat solemnement sa legalitat, el Catalanisme es considerat de fet com ilegal, y'ls seus partidaris han sigut posats fora de la llei.

Pera nostres periòdichs no son prou ja'ls càstichs dels tribunals de justícia: las multas d'importancia estan a l'ordre del dia y las suspensions no tardaran a arribar. Las reunions de propaganda son prohibidas, mil obstacles s'oposan a la fundació de novas associacions.

Son els primers passos del camí fatal, de aquell camí que porta al suïcidi.

Encara s'hi pot ser a temps: encara una inteligencia serena, un home de talent, podria evitar el resultat que, al pas que's va, es inevitable. Las tendencias catalanistas no deuen despreciarse, ni perseguirse sense més ni més; son aspiracions dignas y honradas que deuen estudiarse fonament y donar-lashi la satisfacció que l'esperit de Catalunya exigeix. Si'l Govern espanyol, per compte de seguir aquests concells, prefereix seguir l'antiga tàctica espanyola; si confia que las persecucions han de donar a Catalunya un resultat diferent del qu'han donat sempre; si creu que'l sistema d'opressió ha d'evitar la creixensa del Catalanisme, quan may ha evitat ni las segregacions territorials ni las revolucions interiors; alashoras, indefectiblement, vindrà lo que ha vingut sempre, vindrà lo que ab las presents persecucions se busca.

Mes, ho dihem ab tota franquesa: nosal-

tres no creyem pas gens que'ls de Madrid se esmenin. Si tinguesin un home ab prou talent pera salvar aquesta situació, l'orgull de la rassa'n faria sortir cent que li privarian de fer la bona obra. Y si aquell home fos prou ferm pera resistir la oposició de tota una rassa, no podria resistir a la desastrosa situació moral y econòmica del actual Estat espanyol. Si avans rich y respectat no sapigué adonarsen dels mals camins que portava, no se'n adonaria tampoch avuy, donchs quan quatre sigles d'errors no han inspirat una esmena, no la inspiraran els desastres de Cuba y Filipinas, de molt poca importancia comparats ab altres ocorreguts en temps antics.

Per aixó afirmen que fa via al suïcidi.

LLUÍS MARSANS.

EL COMTE ARNAU (1)

—Quin' hora es que'l gall ja canta—muller lleal,
Quin' hora es que'l gall ja canta—viudets igual?
—Les dotz hores son tocades—comte l'Arnaud,
Les dotz hores son tocades—valgam Deu, va'!

Es el cant dolorós y profund de l'ànima del poble; es la melodia d'espant y de tristesa qu'os fa alzar els cabells y os fa cloure'ls punys ab angouxa... es una nota de terror sortida de dins de tot de nostra estimada Catalunya!.. Es el cant nocturn y creyent ple de fe y de misteri; el cant qu'os farà agenollar y qu'ab sa gravetat imponent os farà descobrir la testa...

Cansons ignoradas fins avuy; esparsas de poesia y d'esperansa, ¿ahont erau que no heu sortit fins ara? Os hem hagut de cercar en las murallas dels castells oblidats; os hem hagut de veure en las runas dels monastirs y en els vestigis de las masias.

Oh, tu, melodia profunda y sacrossanta que semblas eixir del fons de la terra! Tu portas l'esperit del nostre poble; tu simbolisas un sentiment de Catalunya. En las nits de tempesta, mentres els trons udolavan pels carrers de la ciutat, ta armonia solemne m'ha fet agenollar devant de la imatge...

(1) Treball llegit en la vetllada dada per La Creu del Montseny, en obsequi a'En Juli Delpont.

D'ahont ha sortit la gravetat, la por sobre-natural, l'ambient de sublimitat incomprensible de ta música?

Jo he vist la figura malehida del comte Arnau, voltar dalt del cavall els murs del castell ombriu, ab els cabells erissats y ab la mirada fixa; jo he vist el rastre de foch que deixava y he sentit la veu de la muller y de las fillas qu'ab els criats del casal deyan pregaries...

Y, barrejada ab la veu dels trons, he sentit la veu dels gossos malehits y'ls udols de fera dels corns de cassa, y mos ulls han mirat las ombras dels cassadors feréstechs, que corrian á la llum dels llampechs y á la claror groguenca de las atxas.

Y tot ho he vist y ho he sentit en la melodia infinita de ton cant, en l'ànima de tas notes y en la concissió severa de tos versos.

Cansó que semblas un udol, cansó que semblas un gemech!... Ressona, ressona en las òrllas y en el cor de tots els fills de Catalunya, que quan aquests te sentin, se sentirán sugestionats ab l'impuls esglayador qu'arréu escampas...

Cansó que semblas un udol!... Quina tonada es la teva!... Es tonada com de trons!... Sembla un bram de l'aixordadora tramontana; sembla un crit d'angunia d'algú que pateixi... sembla'l clam d'un fantasma...!

Y ta historia, qu'es la historia terriblement poética, fa posar fret á qui la escolta en las nits d'hivern feréstegas, en aquellas nits que'l vent de la montanya s'abrassa ab el vent del mar, y arrasseix y trinxa y fa malbé en sa épica abressada!

Aquellas minas de Sant Joan, cuántas voltas s'han recordat ab feresa! Aquells entorns del convent enrunat, cuántas voltas han sigut visitats per la dona qu'ha cantat conmosa ton cant, pel poeta remembrador de las sagradas bellasas de la patria!...

Allà en aquellas planurias catalanas, en las horas del crepuscle; allavors que, per la

tardor, els genis de l'ombra dibuixan monstres en las creuheras dels camins, y las clars incertas fan recordar las fantásticas sardanas de las nuas bruixas al voltant dels roures gegantins y de las majestuosas alzinas... alashoras que'l so llunyá de la campana convida á la oració, alashoras heu de sentir-la aqueixa cansó, alashoras heu de sentir-la, que sentintla vos esferehiréu com criaturas y cercaréu en l'horitzó'l punt de llum que deu senyalar vostra masia!...

Catalans!... Al sentir aqueix cant, el cant de lo pahorós y de lo terrible, recordeuvs del castell malehit, y recordéu també que cada una de las notas d'aqueix cant ha de ressonar sordament en el cap dels que'ns oprimeixen!...

XAVIER VIURA.

Diada de Nadal del any 1899.

DOS MALALTS

L'euga del tronch d'eugas del senyor marqués de X estava molt malalta.

També estava molt malalt, més malalt que l'euga, el pare del pobre Jaume.

De la curació de l'euga n'estava encarregat el manescal més sabi y més experimentat de Barcelona.

Al pare del pobre Jaume'l visitava *de tant en tant* un metje qu'havia acabat la carrera feya molt poch, y que además de no tenir cap experiencia, era molt animal, que també n'hi ha de metjes á Barcelona casi tan burros com un que jo'n vaig coneixe á Madrid, que va dir á un dels seus malalts, amich meu: «*Si té febre, diguimho, no m'enganyí.*»

A l'euga del senyor Marqués no li faltava res absolutament. El senyor Marqués era riquíssim, y encara que molt avaro, era molt espléndit ab els seus cavalls, ab els gossos y ab las *Celestinas* que li proporcionavan *Melibeas*.

Al pare del pobre Jaume li faltavan visites del metje, medecinas y cuydados. No més tenia'ls del seu fill que, pobret, no podia estar al costat del seu pare á totes horas, sinó qu'havia de sortir molt sovint á guanyar alguna pessetota traginant baguls, y lo que sortís.

El matalás ahont descansava'l pobre ma-

lalt era de palla de blat de moro. L'amo de la casa d'empenyos, que ja guardava'ls llen-sols y tot lo que tenia empenyable'l malalt, ja havia posat al seu balcó un lletrero que deya: «*Alhajas, ropas y efectos que conven-gan.*» Y no li convenien ni'l matalàs, ni l'ú-nica cadira que quedava en la casa, que, com que tenia molts anys de serveys, ja no hi po-dian seure ni criaturas escardalencas.

El pobre Jaume ho va fer tot pera trobar una col·locació, y remoyent cel y terra va poder entrar de lacayo a casa del senyor Marqués, que no'l va pas col·locar ni per fer una obra de caritat, ni per complaure al amic que li va recomanar, sinó perquè, per casualitat, en Jaume era tan bon mosso com el lacayo qu'havia fugit ab la filla gran del senyor Marqués. Li va donar la plassa aquest senyor Marqués quan va veure que la llibrea del lacayo fugitiu li anava que ni pintada.

També hi va ajudar molt en la decisió del senyor Marqués el vot de la senyora Marquesa, a qui a la cuenta també li agradavan d'allò més els lacayos joves, forts y bons mossos.

El cotxero de la casa, qu'havia recomanat molt a un parent seu, que no era bon mosso, va rebre a n'en Jaume ab molts mals modos, però no va tenir més remey que donarli possessió del càrrech, y entregarli'l barret, la levita negra, l'armilla negra y els pantalons negres. Es a dir, l'uniforme negre, perquè'ls senyors duyan dol d'un oncle que s'havia mort deixantlos moltes terras, moltes casas y moltes Fransas.

A pesar del dol, com qu'aquell dia debutava en el Liceu una diva molt guapa y de molta historia, els senyors varen tenir a bé anar al *Gran Teatre*.

A las dugas de la matinada'l pobre Jaume ja havia acabat la feyna, i ja era lliure! y corrents y depressa se'n va anar cap a casa a donar al seu pare la fausta noticia de la col·locació; però... com l'home no més proposa, la seva mala estrella havia disposat que'l pobre malalt ja hagués perdut el coneixement, pera no recobrarlo may més.

La nit següent, els senyors no varen anar

al teatre, perquè no hi havia funció, y perquè el senyor Marqués tenia una cita, y la senyora Marquesa un'altra.

El pobre Jaume ja's creya poder anar al costat del seu pare, que s'estava acabant.

Però veliaquí que'l manescal va deixar l'ordre de que vetlessin aquella nit a la *pobre euga*, y'l senyor Marqués va disposar que fos el Jaume, el que's quedés tota la nit a vetllar a la bestia... ¡Pobre Jaume! ¡Que'n va ésser per ell de llarga aquella nit! No s'acabava may! No's va morir perquè era molt fort, dels homes més forts!

Quan se va llevar el cotxero, va permetre que'l pobre Jaume s'arribés a casa a veure que feya'l seu pare.

A tothom qu'anava pels carrers li va cridar l'atenció aquell bon mosso que corria tan desesperat. ¡Y, pobret, corria inútilment! Quan va arribar a casa seva, va trovar al seu, pare que ja havia acabat els sufriments.

Va malehir al senyor Marqués, va malehir al manescal y va malehir a l'euga.

El senyor Marqués li va adelantar, a *comp-te de la soldada*, 'ls diners pera la caixa y pera l'enterro.

Enterrat el seu pare, el pobre Jaume, pera poder pagar lo que devia al senyor Marqués, va tornar a la casa del seu amo aquell mateix dia, aquell dia en que precisament els senyors Marquesos havian decidit treures el dol, y que l'euga, que ja's trobava millor, ja va poder sortir a pendre'l sol, duhentla del ronsal el pobre Jaume, que ab la llibrea de coloraynas feya un goig d'allò més.

¡Pobre Jaume!

ALBERT LLANAS.

CRIT DE VIDA

Era al mitj del estiu. Un dia hermosíssim; un cel ras, blau, sense cap núvol, un sol rieller, una plana alegre, encara fresca per la pluja de la nit, y un xerroteig d'aucells esbojarrat, ple de vida.

En una jardinera anavam d'excursió uns quants joves y noyas. L'oreig del mati jugava ab nostres cabells y'ns refrescava la cara; tothom reya, tothom parlava a l'hora. L'alegria poética del paisatge havia filtrat fins al

fons de l'ànima de cada hù. ¡Quin dia més felis! Ningú pensava en las penas de la vida; tot s'havia olvidat.

La conversa recaygué sobre'l pervindre. Aquella colla de joves tots h' creyan, tots somniavan ab el demà. Jo, l'únich malalt de entre ells, al pensar en el pervindre, vaig sentir una fiblada fonda y per tot mon ser va desbordarse una corrent de glas.

Y vaig girar la cara per amagarla de las miradas, y mos ulls se clavaren en la carretera dreta y monòtona que al compàs dels cascabells, s'anava estirant darrera nostre.

—D'aquí un any—pensava jo—¡qui sab ahont seré! Tal volta ja m'estigui podrint á dins d'un d'aquells ninxos humits del cementiri infecte de la ciutat!... Y aquesta vall tornarà á estar tan alegre, tan poética, y'ls aucells, com avuy, cantarán esbojarrats, y ells.

els meus companys, seguirán vivint, vivint, disfrutant d'aquest patir que tant ens agrada, d'aquest sufrir que se'n diu vida... Y en tant jo reposaré sol y ben olvidat de tots, y aquest olvit, aquesta soletat, m'espantan, m'esgarrihan... ¡Vuy viure!... ¡Vuy viure! —

Y pera distreurem, vaig tombar la cara cap á dins del carruatje, al mateix temps que'm trobava més abatut, més malament que may.

No hi ha remey: la realitat es crudel. Quan arribi l'hora, jo moriré, y la vall quedarà alegre y ells seguirán vivint y'ls aucells cantarán esbojarrats la cansó de l'alegria, aquesta cansó que'm fa tan mal, que se'm filtra al moll dels ossos escarnintme.

Y jo, impotent, fins als darrers moments, seguiré cridant sempre:—¡Vuy viure!—

JOAN OLLER Y RABASSA.

PRIMAVERA

Lo trist Hivern queda enrera
y lo bon temps ja somriu;
ja ha arribat la Primavera
y'ls moixons ja fan son niu.

Tot son flayres, llum y vida;
lo Món torna á despertar
y la Natura'ns convida...
Oh, dona! Anemhi á gosar!

Anemhi á gosar, oh dona!
á eix edén ubriagador
hont tot lo creat entona
l'himne gegant del Amor.

Enguany com altres anys la primavera
ha arribat somrisenta y perfumada
vessant flayre de flors,
enguany com altres anys, dona encisera,
enfrent de ton balcó cada vesprada;
cantará'l rossinyol sos gays amors.

Un any més, un any més, ma dolsa vida!
Un altre any, y la vall, fins avuy erma,
altre cop florirá.

Es lo pas del vell temps, qu'en sa fugida
va arrossegantnos sempre fins al terme
que comensa en la porta del fossar!...

ARNÁU MARTÍNEZ Y SERINYA

L'ALEGRÍA GRIS

Un dia que la vaig veure á plena llum va encisarme. Anava ab sa mare, y abdugas se passejavan pel carrer més aristocràtic de la ciutat. Sa cara era hermosa, d'una hermosura immaculada; sos ulls negres, d'una negror semrihenta, semblava que llansessin espurnas de foch á cada llambregada. Caminava á passets iguals, d'una harmonia dolça, y moltes vegadas girava'l cap enrera com si cerqués á algú, ab un giravolta rápida, lleugera y graciosa. Restava parada una estoneta, mes després, fent uns saltets menuts, anava á reunir-se ab sa mare, que, adonantse de la falta d'ella, s'aturava, esperantla ab posat de resignada.

Moltes vegadas la veyia, y m'estranyava qu'allà, en ple carrer, s'aturés de sobte y després se posés á corre fent aquells saltets menuts, bufons. M'estranyava també son etern posat de complascenta, el somris que moltes vegadas apareixia en sos llabis sense més ni més...—¡Quina noya més felis!—me deya.—Ella si qu'aquest món el deu trobar perfecte, deliciós!...—

Y aixó'm capficava. Jo volia saber *el per què* aquella noya sempre estava joyosa. Y va entrar-me la mania, la estranya mania de que aquella noya m'havia de comunicar l'alegria que á n'ella fins potser li sobrava. — D'alegria n'hi sobra — repetia; — en té massa!... Donchs jo'n vuy, jo vuy pëndrenhi una mica, una mica que's despengui dels seus actes, de las sevas miradas... Jo'n vuy de alegria, vuy saber la sensació que dona aquesta...—

Y vaig seguir á la noya, y vaig franquejar-mhi. Va semblarme que, d'ensá que'm coneixia, no reya tant com avans; semblava que la meva coneixensa l'hagués feta posar seriosa, trista. Però la cara seriosa no més la feya quan venia al meu costat, que quan jo era fora, prou reya, prou se li desbordava'l goig que devia tenir concentrat per esclatar á la hora menys pensada, al moment més inoportú.

Volia saber el motiu dels seus sobtats esclats de joya, y volia que me'ls comunicés... ¿Cóm ferho?... Pensava y tornava á pensar, y no trobava cap medi convenient. Vaig posarme á meditar forsa, forsa... y'l medi fou trobat.

M'havia agafat una estimació gran per ella.—Donchs, aniré á casa seva y la dema-

naré per esposa—m vaig dir. — Aixis la tindré sempre al meu costat... y bé riuré alguna vegada, quan menys!—

Vaig anarhi, y vaig exposar els motius de la meua visita. La mare, qu'era la que m'havia vingut á rebre, res contestava. No més me mirava fixament, ab els ulls mitj plorosos. Al ultim, un cop jo m'havia explicat, va ferme senyal de que la seguis. Vaig anarla seguint, y'm conduhi á una galeria que donava al jardí de la casa.

Allà al jardí, sota un taronger de brancam caygut qu'amorosament la tapava dels raigs del sol, s'estava la noya asseguda en un balanci y amanyagant y bressant á una nina com pera ferla dormir un somnicolor de rosa, un somni lliure dels malsdecap de la vida... Al véurens pará de bressarse, restá com atontada, mirant alternativament al blanch surtidor qu'allà prop dels seus peus s'estenia, y á nosaltres. Y sa mirada era vaga, sens expressió.

Sa mare la cridá; mes ella continuá mirant fixament; torná á cridarla, y llavors esclatá en una rialla tremolosa... y continuá bressant y amanyagant á la nina.

Llavors la mare, giranse cap á mi, va mirar-me ab ulls interrogatius. No vaig poder resistir sa mirada, y corrent, ab el cor trossejat, vaig sortir d'aquella casa.

Per efecte de la rapidesa ab que vaig anar-men, no's fixá en res mon cervell. No més me recordo del soroll feble que feya l'aygua del surtidor cayentacompassadament... Semblava que plorés.

Oh! si, si! Devia plorar... devia plorar per aquella noya que fins allavors jo no havia comprés... devia plorar per aquella noya que reya molt, molt, sense més ni més, y per sa pobre mare... D'aquest poema teixit ab las ayguas llagrimajants del surtidor, també devia haverhi una esparsa per la meua alegria, per la meua alegria perduda... aquella alegria que no'm pot comunicar ningú, y que, per havermela de comunicar aquella noya, era preferible no conéixela.

Val més la tristesa. Aquesta es sincera, es conscient... Y ay! qué n'es d'horrorosa l'alegria gris, l'alegria sense fruhició!... Desgraciat del que la té!

SALUT ALS JOVES !

Y tot mirant als pobles que venían,
així va parlar l'Home:

—L'ampla terra
es teva, Joventut; jo te la dono!
Ab tu qu'ets la potentia sanch, la sava
que nodreix als nous arbres, va la Vida.
L'Amor es ton marit, Joventut bellal

Els ídols aixecats per la ignorancia
y adorats pels estúpits, enderròcals;
llensa'ls fruyts de l'anèmia a la fossana
immensa de lo inútil. Lluyta sempre;
lluyta com els atletas, sens rendirte.
Primer mort que vensut! Ab brava forsa
treballa com els fills de las Ideas,
sens temor als lladruchs de la rutina.
Pas á ton pas, oh Joventut!

L'atmósfera
plena está de microbis: la tempesta
ab son alé potent la purifica.
Sias tu la tempesta benhaurada
que sobre de las runas del vell temple
aixequi'l nou. Desperta!

Pas als joves!
Sagrada es la missió; tens de cumplirla.
Per' xó t'han engendrat; per' xó las mares
nodreixen als seus fills; per' xó la Historia
ens ensenya'l camí. Companys, seguimlo,
y'l món avansará.

Cantém la Vida,
no aqueixa miserable dels que viuhén
sentint la febre d'or: la vida heroica
qu'es la vida dels deus, la vida santa,
la dels que deixan fruyts sobre la terra.

Besa'l front dels que cayguin en la lluyta,
y adora son recort. Ells son els únics
que sobre'ls pedestals han d'aixecarse:
ells han deixat un rastre y un exemple.
Els pobles agrahits son grans. Els héroes
á Grecia foren deus, y deus á Roma.
Pas á ton pas, oh Joventut!

La terra
sotraqeji á ton pas. D'aqueixos bronzes

alsats per la ignorancia als predilectes
de la boja fortuna, d'eixos marbres
que insultan la memoria dels il·lustres
fills de la Inteligencia que moriren,
ni l'ombra has de deixar. Ab má valenta
romp aqueixas cadenas qu'engendraren
l'Orgull y l'Avaricia. Son l'estigma
que flagella ton rostre deshonrante.
Pas á ton pas, oh Joventut!

La forsa
vital es ta companya; la grandesa
d'accions neix de la forsa. Es trist, deforme,
el fruyt del raquitisme. Quan es sana
una naturalesa, son magnífichs
y bells els fruyts que donal

Lluyta, lluyta,
perque es la lluyta eterna de la vida,
la dels grans sentiments y las miserias,
la lluyta que t'espera.

Ets la esperansa
dels qu'adoran la Vida; ets la novella
Primavera, qu'al món ha de cubrirlo
de flors y de perfums. Al contemplarte
potenta y brava, tots, tots els qu'esperan
te saludan, y'ls cántichs de victoria
fan tremolar els llabis, y las venas
s'aixamplan ab la sanch vella enardida.
Tan sols els impotents, els fills estúpits
de l'Anèmia t'tremolan y t'insultan...
Aixáfals á ton pas!

La cansó hermosa,
la cansó de la Vida y la Bellesa,
no deixis de cantar. Nostra nissaga
proclame'mla ab forts crits. Els nostres pares
per' xó'ns han engendrat; per' xó'ns nodriren
las mares ab amor; per' xó la Historia
ens ensenya'l camí. Companys, seguimlo,
y'l món avansará!...

Salut als joves!

JOAN OLIVA BRIDGMAN.

7 febrer, 1900.

ELS CONCERTS DEL LICÈU

III

El segon concert donat pel mestre Nicoláu ab la cooperació del Orfeó Català, resultà pel contrari un concert del Orfeó Català ab la cooperació del mestre Nicoláu. Heus aquí com aquest senyor, que fins ara anava esgarrant quantas empreses intentava, ha tingut el bon nas d'embolicar al Orfeó en aquestes audicions, fent aixís un darrer esforç per atraure a un públic que li havia girat la cara d'un modo tan constant com eloquent. Y en efecte: aquella distingida societat coral ha sigut l'esquer pera pescar una concurrencia que d'altra manera, o sia ab l'anunci sols de concerts sinfònics, no hauria, ara com las altres vegades, obtingut. Consti aixís, pera que quedin las cosas en son degut lloch.

Per causas imperiosas ens vegerem privats, ben contra nostres desitjos, d'assistir a aquest concert. Al fullejar l'endemà la premsa, ens van sorprendre, donantnos al mateix temps la mida de lo succehit, las apreciacions de certs revisters *admiradores sinceros del maestro* que, acostumats a fregarli ordinariament l'incenser pels nassos, no titubejavan en atacarlo de valent. Molt grossa havia d'ésser la falta del mestre pera girar la llureya de la premsa *adicta*. Amichs nostres, qual criteri estimém tant com el propi, ens feren un relat imparcial de lo succehit, que resumirém en breus termes.

La *Sinfonia Heroica*, com s'anomena la tercera qu'escrigué Beethoven, fou implacablement destrossada. Sempre ha sigut aquesta una de las sinfonias pitjor entesas y pitjor executadas pel mestre Nicoláu però l'atentat últimament comés ha deixat molt enrra als anteriors. Els quatre temps de que consta foren dits no tan sols sense cap expressió ni colorit, sinó que fins ni concertats anaren. Desconcert semblant no s'havia sentit may. No cal ja parlar de las *reglamentarias* ensopegadas de las trompas en el *scherzo*, puig aixó fora secundari si aquest temps hagués sigut portat ab la precissió, ritme y claretat de que hem pogut fruhir quan l'han dirigit altres mestres ab la mateixa orquesta y'l mateix insuportable metall. ¿Sab, senyor Nicoláu, que indica molta... sanch freda; per no dir cosa pitjor, el repetir aquest tros en mitj de la protesta de la majoria del públic? Aixó no ho fa cap mestre serio. Inútil, ab tot, es demanar respecte vers el públic a qui no'n té cap pera las creacions del immortal Beethoven. Sembla com si la seva *Tercera* l'haguessin titulat *Heroica* preveient la *heroicitat* del públic, no pera sentir-la, com deya un crítich, sinó pera soportarla malmesa fins al punt en que'ns la deixa'l mestre Nicoláu.

L'Orfeó Català cantà en aquest concert algunas escullidas composicions de son reper-

tori, que ja coneixiam. Com qu'en ellas se troba en son verdader terreny, no es d'estranyar qu'entusiasmés al públic, motivant l'única ovació d'aquests concerts. De bon grat el felicitém per l'ajust y colorit ab que interpretà totas las obras, particularment la hermosissima *Aucellada*, de Jannequin, y'l sentit y ben armonisat quadret *La mort del escolà* d'en Nicoláu. Aixís es com voldriam sentir sempre al Orfeó, y no hem de cansarnos de recomanarli que procuri mantenirse a igual nivell quan, sortintse del medi en que habitualment se mou, s'arrisqui en la execució de las més grandiosas y atrevidas composicions.

La *Quarta Sinfonia* de Beethoven y'l poema *Hènora* de Nicoláu, son las dugas úniques obras qu'aquest ens ha donat en el tercer concert.

Transcorregué la vetllada en mitj de la major fredor y aburrimient, puig ni la execució de la primera ni'l valor musical de la segona de ditas obras lograren desensopir al públic.

El primer *allegro* de la *Quarta Sinfonia* fou dit regularment per la corda, però molt malament per tota la fusta, en particular las flautas, y no tingueren cap relleu las entradas del metall. L'hermosissim *adagio* que segueix, no apreciat encara per nostre públic en tot son valor, el portà'l mestre completament deslligat, sense cap matis, faltat de dolcesa en els *pianíssims* y de relleu en els *crescendos*. Els primers violins *llegiren* sa part ab bastanta netedat, però'l quarteto de fusta va ferho pitjor que may, sense unitat ni lligament, distingintse'l clarinet per sas desafinacions continuas y falta d'expressió en el deliciós *cantabile* que té aquesta part.

Al arribar l'*scherzo* fou ahont millor se mostra la falta de coneixement y domini de la orquesta per son director, que hi anà del tot perdut. El ritme a contratemps d'aquest *scherzo*, fa que la frasse ritmada a dos temps se vegi obligada a entrar en compassos de tres temps, y per tant, si'l mestre no porta recullida la orquesta, com aquí ha succehit, forsosament ha de faltar la unió. Y en el *trio* tampoch sentirem els setze compassos de gradació del *crescendo* en els instruments de fusta, que marcaren de sobte la transició al fortíssim. Per ultim, en l'*allegro* final, que porta la indicació d'*allegro ma non troppo*, el mestre senyalà un temps tan vivíssim, que'ls músichs tingueren de fer miracles tan sols pera llegir-lo. La corda digué tota aquesta part ab una confusió indescriptible, fent del tot intel·ligibles la majoria dels passatjes; y'ls instruments de vent se mantingueren a igual nivell, además d'entrar sempre ab retràs, costum ja antiquíssim en nostra orquesta. En resúm, el mestre Nicoláu donà una nova mostra, en la interpretació de la *Quarta Sinfonia*,

de sas qualitats negatives (que's resumeixen en la falta de batuta), reveladas en las sinfonias precedents.

La llegenda musical *Hènora*, reflexa per complert el temperament de son autor, tant, que podríam dir qu'en ella l'ànima del mestre Nicoláu s'hi veu maravellosament retratada. Comensa la primera part ab un preludi que no està inspirat, sinó *calcat* en el de *Lohengrin*, que segurament seria l'única obra de Wagner que coneixia'l mestre quan el va escriure. Després d'un vulgar coro de pescadors, segueix un diàlech de tiple y contralt qu'es de lo més buyt qu'hem sentit, puig res s'hi troba: ni motiu, ni sentit en el recitat, ni treball orquestal. Las notas se succeheixen unas á otras sense la més mínima correlació de ideas. Ab la entrada del baritono torném cap á Wagner. es á dir, cap al autor de *Lohengrin*. Barrejats ab la major indecissió, hi descobrim els temas del Graal y de la esperansa, y fins un tros del duo d'amor. Aixó durapoch, puig després d'un difús diàlech en que res se treu en clar, ni dels cantants ni de la orquesta, ve un tros de punts suspensius en el programa ab un paréntesis que diu *en éxtasis*. Aquí es ahont esperavam veure desplegar-se'l talent musical d'en Nicoláu. puig la situació dava de si per expressar ab un tros sinfònic lo que la paraula humana es impotent pera descriure, com fan els grans mestres, ó bé pera lluhir-se ab un *intermezzo* efectista sense cap concordancia ab el llibre, com fan els italians. Donchs ni una ni altra cosa. Ab sols un parell de compassos de silenci, embesteix el baritono tot un *raconto* de lo més cursi y amanerat que s'hagi escrit. Alló sembla purament Chapí y, encara, pera més precisar, ens recorda bastant *La Tempestad*. Si's compara aquest tros musical ab la lletra que vol interpretar, plena tota del més ardorós misticisme, no's pot menys d'admirar la tranquil·litat del autor de la música per estrafar ab tan poca solta la idea del autor del poema. Després d'un altre diàlech, tan insubstancial (musicalment) com el primer, se llena l'autor al final cap al imprescindible *crescendo* á tota màquina, ab un tema (per ultim n'apareix un) vulgaríssim, entonat per tota la orquesta *al unisono* y á tall de concertant de *Gioconda*, pera convertir-se al ultim en himne d'apoteosis de ball d'espectacle. En poca estona hem recorregut tots el gèneros, sense sortir per aixó de la més desesperant monotonia.

Altres tant podríam dir de la segona part d'*Hènora*. El monòlech de baritono ab que comensa, torna á recordarnos la esmentada obra wagneriana, però tot ell sense cap coordinació, en mitj d'una insuportable llanguidesa. Segueix un altre *crescendo* tan cursi com l'avans citat, en el que, reproduhint el motiu del *raconto*, també *al unisono* pera major varietat, s'hi troba un treball d'instrumen-

tació tan deficient com equivocac, pel mal lligament de la corda ab el metall. El cant d'*Hènora* no's distingeix gayre de tots els que l'han precedit, puig sa extraordinaria vulgaritat el fa més propi d'una sarsuela que d'un poema musical. Y fineix aquesta obra ab el cant del *miserere*, qu'entonat el coro, y ens dona per primera vegada en el poema, sortint de las eternas divagacions, una idea fixa, un objectiu realitat pel compositor. Aquest coral està ben portat en son comensament, però després pert el sabor religiós, per haverlo sacrificat al efectisme del imprescindible *crescendo*, que resulta massa teatral y busca sols l'aplaus final.

L'Orfeo Catalá interpreta tot aquest final ab molt bona entonació y colorit, despertant-nos del ensopiment que'ns envoltava desde'l comensament de l'obra. La orquesta, un xich millor qu'en las sinfonias de Beethoven, potser perque'l *classicisme* d'en Nicoláu li es més assequible que'l del mestre de Bonn. El baritono senyor Puiggener interpreta sa part de la manera que'ns té acostumats. Las debutants Marina Cañizares y Amalia González se revelaren dignas deixebles del autor de l'obra, y las hi profetisém qu'aniran molt lluny per aquest camí, sobretot si, com suposém, també *fican cullerada* en la més que probable profanació de la *Novena*, que desgraciadament s'acosta á passos de gegant.

No'ns queda espay pera parlar en aquest número dels concerts de diumenge y dilluns últims. En darém compte en el pròxim.

JOAQUIM PENA.

TEATRES

NOVETATS

COME LE FOGLIE.

Las fullas del arbre d'arrels coreadas per la malura cauhen y s'escampan á la primera ventada. Unas, per ésser més feixugas, sembla que vulguin arraparse á la mateixa soca y á las brancas; otras no paran fins arribar á terra, aguantantse intranquilas sobre parets y marges; y otras, per fi, las més lleugeras, rodolan tot seguit al fons del barranch, ahont van á podrir-se entremitj del fanch y la inmundicia. Allí aniran á retrobarlas totas las otras, arrossegadas per nous vents.

La familia Rosani es aqueix arbre debilitat. El pare, soca impotent, es un home de carácter débil y tolerant. Té la voluntat atrofiada; no esclatará may enérgica y viril pera afrontar las contrarietats xicas y grans de la vida. Irreflexiu, s'ha casat per segona vegada, y sa muller y sos fills, volubles y lleugers per naturalesa, no trobaran en ell una forsa que'ls contingui, ó que'ls redressi. Sa

educació serà tan refinada com inútil, y tot-hòm farà'l seu capritxo sense tenir pera res en compte que son pare es molt bo, y sabent com saben que ab una carícia'l faràn content. El luxe y la vanitat del gran món arruinan la família. Què trist es el desespero del pare impotent, que no pot fer comprendre a tots aquells caps buyts lo que representa per ells aquella ruina! Sols un nebot de voluntat ferma y cor sencer, tractarà de regenerarlos, mes serà inútil: tots se'n burlaran, retreyentli sa falta de gust en el vestir, y, vanitosos, li dirán qu'ell es d'una rassa diferent. — «Trevalléu y lluytéu—dirá ell—qu'en el trevall y en la lluyta es ahont s'hi troba la vera forsa y la vera bellesa!»—Peró, insubstancials, li contestarán rihent que ja trevallan la madrastra pintant quadrets de *budoir*, la noya estudiant la gramática italiana pera donar lliçons de anglés, y'l noy anantsen a jugar a casa d'una perduda enriquida entre'l llot de la societat. Aqueixos son els únichs trevalls dignes de sa rassa! Novas ventadas vindrán, y totes aquellas fullas ja despresas rodolarán fatalment cap al abim. No n'hi ha pas de salvació possible pera cap d'ells, puig tots son impotents pera lluytar ab la vida.

No obstant, el desenllás trágich que casibé s'imposava, sembla qu'hagi espantat a l'autor, y sa fantasia li ha inspirat un medi de ferlo més consolador. No: no totes las fullas anirán a podrirse al femer: una n'hi haurá, la més feixuga, que detinguda per un etzar al precipitarse, reaccionarà, y la filleta compendrà que son pare, encara que débil, era bo, y que sas sospitas eran infundadas, y que Max, son cosí, encara que ferrenyo, té un bon cor y una gran forsa. Consolant al primer y obehint al segón, encara pot salvarse tot; y un raig de llum y de consol, precursor de redemptoras esperansas, entra al caure'l teló per la finestra oberta.

Heus aquí aquí'l drama d'en Giacosa; drama exuberant, ple de vida, d'una observació serena y d'una sátira sangrenta. Desde *Tristi amor*, trobém qu'en Giacosa ha donat un pas ben llarch. *Come le foglie's* desenrotlla ab una acció més unida y més valenta; els tipos, sobretot pare y fill, se sostenen ab pasmosa veritat, y la nota sentimental qu'a voltas fascina al autor, no arriba may a portarnos a situacions románticas é inverosímils.

Aqueix sentimentalisme, no obstant, es l'únich defecte que trobém en la obra. Hi ha algunas escenas, com per exemple la del tercer acte entre'ls dos germans, y la del acte quart, que son hermosíssimas, d'una fibra dramática extraordinaria; mes son massa llargas. Quant la tensió y la intensitat dramática arriban a apoderarse del públich, es molt perillós insistir massa, y en Giacosa sembla que gosi sentlo patir, a riscos d'arribar a enervarlo. En las situacions for-

tament dramáticas es quan més se necessita la concissió, las frasses contundents y breus, y l'accionat expressiu y gráfich. Per aixó sembla que l'obra sia massa llarga, y en veritat creyém que se'n podria retallar un bon xich.

La execució, molt desigual. La Mariani va estar molt bé, admirable. Sense dubte, sent molt millor las obras de sa casa que las exóticas; per aixó las fa viure ab tant vigor y tanta justesa. D'en Zampieri casi hem de dir lo mateix, y en quant a n'en Chiantoni, sols dirém qu'es difícil ferho millor. Es un actor aquest de grans qualitats. Estudia y sab compendre'l personatge a fons, y's mou en escena ab desembrás, sense mica d'amanerament. Llástima que sas facultats vocals sian una mica deficientes. Sa veu resulta a voltas apagada y a voltas, en situacions fortes, estrident. Els demés no estigueren gens afortunats, especialment el que fa de pare. Tan malament ho va fer, que un paper que sense dupte es el millor de l'obra, passá casi desapercebut pel públich.

E. T.

LLIBRES REBUTS

INTIMAS, de Jascinto Capella, ab un prólech de Ignaci Iglesias. Barcelona. Estampa de Torrella y Toll. 1900.

Aconsella'l bon sentit al que's proposa llegir ab fruyt un llibre, comensar la lectura pel prólech, si es aquest del mateix autor, perqu'es de suposar qu'en ell explicarà la idea generativa de la seva obra, y farà totes aquellas aclaracions que creu necessaries pera ferla compendre y pera posar al lector en el lloch ahont l'autor ha volgut col·locarse.

Si es el prólech producte d'altra ploma, ja sia d'amich ó de mestre, es més convenient no llegirlo fins que s'hagi acabat el llibre, donchs aixís cap influencia estranya podrà desnaturalisar la impressió rebuda, y la opinió que'n resulti serà verament personal.

Al terminar, donchs, la lectura del tomet de nostre col·laborador en Jascinto Capella, llegirem el notable prólech de l'ignaci Iglesias, y molt ens complagué trobar qu'haviam coincidit en nostras apreciacions.

L'Iglesias demostra ab ell, qu'es no sols un bon escriptor, sinó també un bon amich. No ha incorregut en el defecte, tan comú en els prologuistas, d'alabar inconsideradament l'obra que deuen presentar al públich; molt al revés, ab notable llealtat y bon criteri, adverteix al autor aquells defectes que, segons sa opinió, deu corregir pera que pugui desenrotllar convenientment sas qualitats, que's compláu en reconéxeli, y esdevenir ab temps y estudi lo que promet ésser, si no erra de camí.

Com pensém lo mateix que l'Iglesias, co-

piarém alguns dels seus párrafos, que millor que nosaltres farán la crítica del llibret que examiném.

«La generalitat dels joves actuals, cedint a las impulsions dels ardors primerenchs de la joventut, ull-presos per las gracias exteriors de la dona, confonen, sens adonarsen, l'alambicament del instint luxuriós ab las ansias del amor del esperit: llegiu, si nó, llurs obras, que, en sintessis, sols hi trobareu els plors y'ls deliris promoguts per la absència de la carn qu'ha excitat subtilment llur instint y llur imaginació. No es l'amor lo qu'ells cantan; no es el ser estimat ab qui el nostre pensament se compenetra y á qui els sentiments ens cor-lligan, lo que inspira llurs cants; no es el desitj sagrat de la possessió pel fruyt que després hermojeja y sublima á la dona estimada tot perpetuant y enfortint la vera afeció espiritual: es el sensualisme intelectualisat y poetisat, que significa decadencia humana...»

«La qualitat més bona d'en Capella's manifesta en que, ab tot y ésser un sentimental, no li mancan may ideas pera fiscalisar la naixensa dels seus sentiments.» «En las sevas poesias se veuen tres matisos, els tres ben antitètics. En el primer, l'autor se'ns presenta ab tot l'esplet de la joventut aixelabrada, ab cert ayre *mondain*, propi dels bohemis francesos; en el segon, tot malhumorat, excèptich y envellit, com si ja estés desenganyat del món; y en el tercer, infantivol, ab todas las rases y follas d'un adolescent.» «No's cregui, però, que'l llibre d'en Capella sia del tot malaltis. Aquest jove poeta no sent potser encara la vida á ple ayre y á plena llum, natural y forta: reflecteix no més la vida grisencsa de la ciutat, ab els seus refinaments sensuals; s'encisa ab las donas que jo'n dich *artificials*, porque en ellas tot es adob y artifici; petoneja llabis pintats de carmí, ressecs de tant ésser besats, y s'encanta devant de linias delicadas, però poch vigorosas. La vida fecondant, la vida intensa que vessa dolls de sentiment y de pensament, no's troba gayrebé en las *Intimas* d'en Jascinto Capella...»

«Ab el temps, qu'es el gran depurador, ell se perfeccionarà, sobretot si logra desferse del sensualisme actual, entregantse, ab el cor flamejant d'amor sá, á cantar las lluytas humanas tot mirant ab serenitat enlayre. Quan en Capella'l senti el fort, el pur y veritable amor, aquell en que's petoneja la dona estimada ab l'afany de veurela convertida en mare, els seus versos haurán perdut el to malaltis que tenen avuy, y la seva imaginació no veurá'l món ab el pessimisme d'ara.»

Eixas admirables observacions de l'Eglésias deuen ésser molt seriament meditadas,

perque retratan de má mestra aqueixa anèmia moral, aqueixa neurastenia intelectual que s'ha apoderat dels joves literats y artistas. Més que imitar procurin estudiar, y sobretot á sentir; mes ab esclat, ab forsa, com pertoca á un jove sá de cos y d'esperit, que tant en sas manifestacions sensualistas com en las més espirituals, deu vessar un doll de vida sanitosa, regeneradora.

Esperém, donchs, ab en Capella (y ab altres com ell) que, com diu molt bé l'Eglésias, «cal confiarhi, perqu'es jove y es actiu, perque té ambicions y no pren l'Art com un passatèmps, sinó com una necessitat absoluta d'expansió pera la seva ànima.»

ANUARI CATALÀ. Revista del moviment literari regional, per Joan Umbert. (Any 6. 1899). Barcelona. Establiment tipogràfic. Casanova, 13. 1900.

No coneixém al senyor Umbert, ni es nostra interció molestarlo ab lo qu' aném á dir de son opúscul. Respectém com el que més á tots els que d'un modo ó altre's dedican al conreu de las arts ó de las ciencias, encara qu'ho fassin sens acert; però al tenir que donar nostra opinió, volém ferho ab tota llealtat y franquesa, ja qu' aqueixas son las unicas qualitats de que podém enorgullirnos.

Hem dit que no coneixém al senyor Umbert; però se'ns figura que deu ésser un jovenet aficionat á la literatura, lector de molts llibres, potser de massa, y ab un cert convenciment, tal volta exagerat, de sos mèrits propis. Dihém aixó, porque ja ho revela el sol titol del seu llibre. Dir *Anuari Català* d'una colecció de cinch articles, y pretendre reflectir en ells el moviment de la literatura catalana durant l'any 1899, ja es una exageració. No vol aixó dir que degué inclourehi *totas* las obras, però si las més notables; y la omisió d' algunas de las més capdals no s'explica quan dona cabuda á la crítica d' algunas insignificants.

El senyor Umbert fa com aquells que menjan molt y paheixen malament. Aixó no pot nodrir el cos, y sol crear una naturalesa en apariència robusta, però fluixa en realitat y malaltissa. El to de suficiencia qu'adopta generalment, no pot ferse gayre simpàtic, y l'estil inflat y enrevesat qu'emplea arriba á marejar y fa difícil comprendre lo que's vol dir, y quan se consegueix, fa l'efecte de que'l crítich ha triat las obras qu'examina com á pretext pera lluhirshi: enfosquant la personalitat del autor pera fer lluhir més la seva.

Ja notarem molts d'aquests defectes en sa obreta titulada *Jardí de l'ànima*, en la que s'hi veyia un afany inmoderat de singularisarse.

Repetim que sentiriam que nostre llenguatge ofengués. Llealment confessém que'ns dol veure que un jove malmet sas facultats,

que tal volta, ben dirigidas, podrien donar bons fruyts. Y puig té afició per la literatura y's nota que llegeix bastant, ja té molt guanyat pera esmenarse, si's dedica a un estudi serió y ben ordenat. Un jove pot corregir els seus defectes, si no es orgullós, ni presumit. Aconsellém al senyor Umbert que no oblidí que més tart no hi seria a temps.

O. M.

JOCS FLORALS DE BARCELONA

DEL ANY 1900

Segona llista de las composicions rebudas en Secretaria desde la primera publiada'l dia 4 del corrent mes de mars, fins lo dia d'avuy, terme senyalat en lo cartell de convocatoria pera l'admissió de treballs.

Número 109: Pagesadas. Lema: Per l'abundor del cor la boca'n parla.—110. Tristesas. L. Son mas alegrías.—111. Lluny de la terra. L. Ay baylets que juguén arc. etc.—112. Al cel. L. Dolsa morada!—113. Ave Maris Stella. L. Litúrgia.—114. Anima enamorada. L. Amore languco.—115. Maria de Magdala. L. Deo cara.—116. Idili blau. L. Le ciel était trop bleu, trop tendre... (Paul Verlaine)—117. La meua estimada.—118. L'adeu del apóstol. L. Patria meua.—119. Entre infants. L. Tradició del Vallés.—120. Lo Sill. L. Quento.—121. Lo poeta pobre.—122. Las flors del gerro blau.—123. Dos pessebres. L. Ahir y avuy.—124. Resurrecció. L. (Fragment d'un poema inédit).—125. Ave Maris Stella. Traducir siendo fiel al sentimiento y en lo posible á la letra. (Campmany).—126. Arpegi. L. Exurge psalterium et cithara: exurgam diluculo. (Del Psalm CVIII-3).—127. Natura. L. Díptich.—128. Trist Nadal. L. Anyoransa.—129. Las flors primeras. L. Als Martres del Ideal.—130. Traducció del himne litúrgich Ave Maris Stella. L. Felix celi porta.—131. Ave Maris Stella. Lema: Bon vent y barca.—132. Enrral. L. Optima quaeque dies miseris mortalibus aevi Prima fugit... (Virg. Georg. III, 67).—133. Ave del mar estrella. L. Janua celi.—134. Nit serena en alta mar. L. Ton casal no es á la terra—es més amunt ton casal. (A. Blanch y Cortada)—135. La darrera flor. L. Pobreta!—136. Cansons escolars. L. ...y si tantant, lo noy sent y pensa, la cansó es bona. (Fröebel).—137. La Vepa (Monólech). Ho perduto tutto: sono un tronco che sente é pena (Leopardi).—138. La barca del pescador.—139. L'Anglus. L. Les sons et les parfums tournent dans l'air du soir. (Ch. Baudelaire)—140. L'enderroch. 141. Lo llenyatayre.—142. Ramell de cansonetas. L. Encare me'n quedan.—143. Enhorabona. L. A mos amichs N. N. y N. N. en lo tercer aniversari de llur boda.—144. Del seu album. L. Amor.—145. Pregaria. Lema: Pietat, Senyor!—146. L'home. L. Rey de la Creació.—Cuch de la Terra.—147. A Jesucrist Redemptor. L. Fides.—148. L'última oreneta. L. Se'n va.—149. La torrentera. L. Hi viu la primavera.—150. Mon amich (?). L. Canis Fidelis.—151. Catalunya. L. 1714, no t'oblidaré.—152. La Gran Obra. L. T'has posat á la gran obra—Sense treva, ni descans. (F. Matheu).—153. Invocació. L. ...su ciel l'influence secrète. (Boileau).—154. La cura maravellosa. L. Música... musical.—155. ¡Mare! L. Excelsior.—156. A Reus. L. ¡Deu te quart y l'Angel bol!—157. Téssis. L. La Patria, es Patria.—158. Ave Maris Stella. L. Traducir siendo fiel al sentido y en lo posible á la letra. (Campmany).—159. Terras de llum. L. S'embarcorá acompanyat de Minerva, etc.—160. Las tres tonadas de la vida. L. Iustus de angustia liberatus est. (Proverbis.—XI, 8).—161. Lo pastor. L. Ell es lo rey dels

sinjles,—las boiras y'l mal temps.—162. Las fonts del Llobregat. L. Lo treball de Catalunya.—163. Vora'l foch. L. Ma languissante vercure ne laisse après elle aucun fruit. (Millevoye).—164. Ave Maris Stella. L. A tu l'anomena tot llavi—A tu t'aclama tot pit. (Llorente).—165. Amors del cel. L. Allá dalt ja'ns veurém.—166. Cansons de escola. L. Elevois la voix de l'innocence. (Lamarline).—167. La Beata Margarida. L. Calvari de amor.—168. Romanceret del Beato Ramón Llull. L. «Bon Jesús agonizant—me volguesseu per deixeble».—169. Serrasblavas. L. Son ellas l'ideal d'una ventura vaga, etc.—170. Lo mal Conceller. L. Dura lex, sed lex.—171. La molinera. L. Fes que la taca no hi sia.—172. Intimas. L. Recorts.—173. Nocturn. L. ¡Oh Verge de mos somnis!—174. De la vida feudal. L. «Sensualisme».—175. La cansó de la fols. L. Patria Fides. Amor.—176. Soleuada. L. Apuntació.—177. Nocturn. L. Pende la luna sul divin silenci. (Gabriele d'Annunzio).—178. A la Verge de Montserrat. L. Fides.—179. Quadret. L. Del natural.—180. Lo desterrat. L. ¡Patria meua, com l'anyorol!—181. Quadret. L. Vocació.—182. La pastoreta. L. Amorosa.—183. Pregaria á la Verge. L. Escut dels pecadors.—184. Los Xiquets de Valls. L. Pro Cathalonia patria mea.—185. La Hora Santa. L. Al peu del llit, Himne's flams ajunta.—186. La Fatxendera. L. Qui no vulgui polys.—187. Amor. L. L'ausencia engelseix y mata l'entiment.—188. Al peu del Sagrari. L. Quan l'ànima parla—tot un Deu la escolta.—189. Un miracle. L. ...sols un miracle—ha donat vida á son cor.—190. Lo Jubileu de la Porciuncula. L. Fe y amor te regan,—per cada any flori.—191. Despedida. L. Oh llengua catalana,—llengua de mon amor.—192. La marinereta. L. ¡Visca'l regionalisme catalá!—193. Lo pergamí. L. Notum sit cunctis.—194. La Mare de Deu de la Mercé (Romans històrich). L. Ad te suspiramus—Advocata nostra.—195. Rebuig de la guerra. L. No per la Patria.—196. La pluja desitjada. L. La Fe aplana montanyas.—197. Epilech de disbauixa. Lema: Vida que fuig.—198. Lo nou Escut de la Patria. Lema: Quatre barras de sang sobre camp d'or y una fals d'argent.—199. La festa del barri obrer. L. Anake.—200. Don Joan. L. El pénitra dans la chapelle qu'il referma... (E. Verhaeren).—201. Lo llop.—202. A Montserrat. L. No es bon casat...—203. Lo geni de las montanyas. L. Ell estima dolsament.—204. Caliu entre cendras. L. Recorts.—205. Lo cant del picot. L. Gutta, gutta cavat lapidem.—206. Lo camí de la vida. L. Barretina catalana...—roja de color de sang...—209. La Presentalla. L. ¡Pubilleta, á Deu siául!—210. Breus consideracions sobre la excelentísima oració del Pare-nostre. Excitació á resarlo bé. L. Fiat voluntas tua.—211. Anyoransa. L. Sugestió.—212. Lo vent. L. Monstre.—213. La fàbrica catalana. L. Qui trevallà resca.—214. Poema del sol. L. S'allunyan las tenebras—Un dia més nascut.—215. Lo Rey dels arbres. L. Excelsior.—216. La Caixa Pobre. L. Pallida mors.—217. Lo mal vent. L. Passaré.—218. Ave Maris Stella. L. Salva nos, perimus.—219. Ramellet. L. Mes de Maria.—220. «Deu es caritat».—221. Lo Miserere á Ripoll. L. Fides.—222. Versió del «Ave Maris Stella». L. «Respice stellam—Voca Mariam». (Sant Bernat).—223. Revicturis. L. Ossa arida audite verbum. (Ezequiel XXXVII.—4).—224. Lo «Ave Maris Stella» en catalá. L. La Mare de Deu—un roser plantava. (Popular).—225. Aplech de cansons pera noys y noyas. L. De la terra.—226. Boyra y montanya.—227. Poncellas. L. «A la memoria de ma filla».—228. ¡Llibertat! L. Si fortas son las opresoras, etc.—229. La Setmana. L. «Dominum».—230. Ave Maris Stella. L. Spes nostra, salve.—231. Los desposoris de Maria. L. Auba.—232. Lo temporal. L. ¡Sant March, Santa Creu!—233. A la Santa Verge de Lluch (Oda). L. Augusta Inspiradora.—234. La flor del bosch. L. Viola boscana—floreja de llir.—235. ¡Sempre aixís!—236. Lo monjo mort. L. Nescitis diem...—237. Amor divi. L. «Deu es

caritat (Sant Pau).—238. Catalans: qui no sembra no cull. L. Jochs Florals de 1900.—239. Al Montseny. L. Mon senex.—240. La Verge de la Mercè. L. Redemptrix Captivorum. Ora pro nobis.—241. Los dos ayadors.—242. Lo gra de blat.—243. Corpus.—244. Lo Sermó de la Montanya. L. Evangeli de Sant Matheu, Cap. V, VI y VII.—245. L'últim cant. L. Quia tempus non erit amplius (Apocalipsis, cap. X, vers. 4).—246. La Torçe de la minyona. Tradició. L. No alberga doisos sentiments en son cor, etc.—247. Lo cant de la vida. L. Quin dols escalf en tots los cors...—248. La masia trista. L. Perdut.—249. Ceguera de Rey.—250. La Pubilla. L. Costums.—251. D'ahir á avuy. L. Cançoneta.—252. Fidelitat. L. Adeu per sempre.—253. Llegat. L. De pares á fills.—254. Lameva vall. L. Primer ella.—255. Esposallas. L. Deu vos fassa ben casats.—256. Eterna primavera. L. Alla d'allà.—257. Un àngel més. L. Aynoransa.—258. La allau. L. Natura.—259. Narracions. L. Tres.—260. Judith. L. Fortitudo.—261. Missa nova. L. Sacrifici.—262. Romanceret del Beato Ramon Llull. L. Fill preclar de la dolça lla, etc.—263. Tretze cançonetes. L. Eternel, mon Dieu, sois loué!—J'ai travaillé j'ai ri, joué... (Ratisbonne).—264. Ave Maris Stella. (Himne litúrgich). L. Maria tota ratio spei mæe. (Div. Bern).—265. Diàlech de la Mort. L. Sereanant.—266. Traducció del «Ave Maris Stella». L. (Himne de la Verge).—267. Cant d'estrelles. L. Corona.—268. Estiuhench. L. Ecce hæreditas Domini filii. (Ps. 126-1).—269. A las estrellas. L. La lumière est errante aux cieus... (A. Moekel).—270. L'àngel caygut. L. L'esca del peccat.—271. Los gitanes hórrens. L. Los paries.—272. Negant la existencia del Home. L. Comparansa.—273. La germana del fill pródich. L. Elle est la grande sœur de l'Enfant prodigue etc.—274. L'aranya misteriosa. L. La musique produhit sur les animaux des effets, etc.—275. Tardorencas. L. Notas.—276. Lameva amor. L. Serà eterna.—277. Himne Ave Maris Stella. (Traducció). L. Maria.—278. Lo vestit blanc. L. Es la nostra reliquia.—279. Tempesta y bonansa.—280. Patria. L. La Patria es una comunitat històrica, etc. (Doctrina Catalanista).—281. Lo cor y l'ànima. Lema: Idili.—282. Rey destronat. L. Pobret.—283. La Por. Lema: Misteri.—284. Ferrán II. Lema: Deu lo perdó.—285. De la meva cartera. L. Notas.—286. Palimpsest. L. Intelligenti pauca.—287. P. alm. L. Cantate Domino canticum novum.—288. Ave Maris Stella. L. Advocada nostra.—289. Redimida... L. Patria y Fe.—290. Lo Missioner. L. Més enlla.—291. Absoltas. L. (A Barcelona antiga).—292. Traducció del «Ave Maris Stella». L. Ut videntes Jesum—semper coll'eternum.—293. La Samaritana. L. Sitiol.—294. Traducció catalana del himne litúrgich «Ave Maris Stella».—295. La gota d'aygua. L. Salvel.—296. A la Verge Maria. L. Tota pulchra.—297. Vida per vida. L. Qüento.—298. Carta. L. Desclosa.—299. Lo rey Midàs.—300. La pipa.—301. Quis est iste, qui venit de Edom...—302. Pels ayres. L. ¿Vols navegarla, gentil nineta—La mar blavosa de l'infinit? (Casas y Amigó).—303. L'home y l'aucell. L. Marina.—304. Follia d'amor. L. Jo sento en mon pit viure immens desitj... etc. (J. Torres y Reyat).—305. Amor de Marc. L. ...més enlla de la fosa...—306. Los Segadors. L. Lo corn de Catalunya.—307. Lecturas perillosas. L. Exaltan la imaginació.—308. La estrella del vespre.—309. Roméu de gloria. L. Amor ha fet dels seus bons servidors, etc.—310. Batechs d'un cor català. L. Confiansa en Deu y via fora als opressors.—311. Los dos crepuscles. L. Si l'any té primavera, també'n té'l cor. (Casas y Amigó).—312. Traducció del Hymne «Ave Maris Stella». L. Per cantar-la'l poble.—313. Rondalles y Cançons. L. Patria.—314. Loki i Segun. (Llegenda de la Mito ologia Germànica). L. Loki'l viciós encadenat gemega.—315. Fidelitat. L. Mon secret est cher et chère ma souffrance; etc.—316. Primer dolor. L. Fides.—317. La mort. L. ...et la garde qui vieille aux bar-

rières du Louvre, etc.—318. L'Avi. L. Senectus venerabilis.—319. Una cosa al mon. L. Vanitas.—320. Lo cant del auell. L. ...un toeh al cor.—321. Recort. L. Remember.—322. Lo Crist solitari. L. Non es recordata dierum adolescentie tue. (Ze-quiél, xvj, 22).—323. Nuvial. L. Trenta anys després.—324. Càstich del cel. L. Jo t'aborresch.—325. Miniaturas. L. Intimas.—326. La sembrada. L. Cansó de voleya.—327. Un tom d'arrabals.—328. Planys d'en Claris. L. Patria!—329. La llantia. L. Sò l'astre que enllumena tot un cel.—330. Lo Captayre. L. «Popular».—331. Lo Testament. L. La mort té sas revelacions. (Victor Hugo).—332. Remors del bosch. L. Suavitat.—333. Flors marcidas. L. ...no'n fassis cas.—334. Lo plor dels paisatjes. L. Amors blanchs, sinfonia nocturna.—335. La mort del Comte. L. D'aquells temps.—336. Lo meu ideal. L. Confidencias.—337. Lo Senyoriu de Bellpuig. Genealogia y cronologia de duas Familias Catalanas. L. Anglesola y Cardona.—338. Enfilall. L. V Sonets.—339. Fret de dins. L. Planys intims.—340. La flor marcida. L. Miréual.—341. Intima. L. Cada auell—troba son niu bell. (Luis Roumieux).—342. Natura. L. Mare nostra.—343. Mos somnis. L. Deliris.—344. La Malalta enamorada. L. Ves qui ho diria.—345. Goig de viure. L. Per la campanya.—346. Los dos crepuscles. L. Si l'any té primavera també'n té'l cor. (Casas y Amigó).—347. La desitjada pluja. L. Las deus son estroncadas.—348. La cansó del vell xaruch. L. Miserere nobis.—349. La barca vella. L. Elegia.

Barcelona, á mitjdía del día quinze de Mars de mil noucents. — Lo Secretari, SEBASTIÀ TRULLÓ Y PLANA.

NOTA.—No han sigut admesas quatre composicions, per venir firmades; y altres nou per haver-se rebut després de la hora fixada en lo Cartell de Convocatoria.

NOVAS

El Centre Escolar Catalanista ha publicat la següent alocució al jovent català:

«Companys: El desvetllament de Catalunya es un fet.

»Al posarvos devant dels ulls la felis renaixença de la Patria, sentim un goig extraordinari en fer constar que'ls estudiants y tot el jovent d'aquesta privilegiada terra som els qu' en més nombre y valentia formem á las avansadas en las honradas filas del Catalanisme.

»Nosaltres volém que l'avens dels ideals catalanistas no sigui cosa de per riure: volém que nostras aspiracions s'estenguin á tots els ordres y que's mereixin el respecte de tots els homes pensadors de la época, pel seu noble esperit y per sa finalitat ben profitosa que respongui á las imperiosas exigencias del sigle y á las envejables aptituds de nostra empenedora nissaga.

»Al nostre càrrec está que'l nom de Catalunya figuri á n'el catàlech dels pobles més ilustrats y treballadors d'Europa; y en lloch d'espantarnos la empresa per la immensitat de la seva amplaria, cobrem nou dalit cada dia, refermantse nostra esperansa de que no hem de trigar gayre en veure complerts nostres desitjos.

»Aprents avuy del saber y cridats á ser demà's directors dels negocis publichs, tam-

bé podem fer Patria a la nostra manera, podem fer Patria intel·lectual; en altres termes, hem de procurar conseguir que la cultura que'ls catalans posseïixin sigui netament a la catalana.

»Inspirantse en aquestos generosos sentiments, la Secció de Carreras Especials y Bellas Arts del *Centre Escolar Catalanista* de Barcelona, os fa sapiguer que projecta organitzar una serie de concursos anyals en cada un dels quals no's proposarà més que un premi, procurantse que's cambiï oportunament el tema de modo que un any correspongui a estudis d'Enginyeria, altre d'Arquitectura, de Ciències, Pintura, etc., perquè aixís puguin optarhi a bon torn els alumnes de totes las professions qu' en la nostra Secció venen compresas, sense que això sigui obstacle perquè en alguna ocasió's fixi un tema de caràcter general que estiga al alcans dels estudiants de varias carreras, com per exemple «Estat de la industria a Catalunya» y altres per l'estil. Mes pera inaugurar ab l'aparato que's mereix tan enlayrada tasca, comensarém aquest any ab un Certamen més ampli, quins premis y punts d'estudi s'anunciarán degudament, si, com esperém, mercés als esforços de tots pren peu y prospera a satisfacció la nostra idea.

»Comptant ab vostra ajuda en tot lo que contribuïxi al progrés de la Patria, os demaném ab insistència que miréu de fomentar la concessió d'objectes que's puguin proposar com a premis del projectat Certamen y que cooperéu en tot quant de vosaltres depengui al éxit del Concurs, a qual fi podéu dirigirvos a la nostra Secció ab aquest adre: Secretaria de la Secció de Carreras Especials y Bellas Arts del *Centre Escolar Catalanista* de Barcelona, Canuda, 7, principal.—Barcelona 1.er de Mars de 1900.—¡¡Catalunya y avant!! —El President, Joan Banús y Moreu.—El Secretari, Joseph Ros y Guell.»

En el passat número varem dar compte de la multa de 500 pessetas imposada a *La Renaixensa*. Avuy devém afegir que dit periòdic també fou denunciat, y ultimament se li ha imposat un'altra penyora de 100 pessetas. La *Nació Catalana* també ha sigut denunciada y multada ab 250 pessetas.

Manifestá'l governador qu'es per haver faltat a las prevencions fetas a la premsa, en substitució de la censura, mentres segueixin suspesas las garantias (!) constitucionals.

Lo que's veu clarament es la tossuneria del govern que, en lloch d'esmenar la seva funesta politica, sembla decidit a reprimir las manifestacions del Catalanisme, com ho proban, además de las esmentadas denuncias, las suspensions d'aquells actes de propaganda, com el meeting de Sitges y altres, que fins ara havian sigut considerats legals.

Ens fa pena la conducta del govern, però no ha de dordre al Catalanisme. Com més se tracti d'ofegar l'esperit d'un poble, més fort será'l sentiment de justicia que's desvetllará.

Ben clarament ho demostra la suscripció iniciada per l'Associació Popular Regionalista pera pagar las multas imposadas a dits periòdichs. Tant en aquesta administració com en els altres llocs designats pera rebre donatius, hi acudeixen en gran número'ls bons catalans, que al depositar els 10 céntims (tassa máxima fixada), fan constar la seva protesta devant d'aqueixa persecució inmotivada que vanament s'esforzan en disfressar ab altres noms.

En vista del ofici dirigit pel governador civil a *La Renaixensa*, prohibint la publicació de la llista de donatius que'ls catalanistas fan pera sufragar las multas imposadas a dit periòdic y a *La Nació Catalana*, hem de deixar de publicar la llista de las suscripciones recullidas en nostra administració, que actualment s'elevan a molts centenars.

Dita llista's posarà de manifest en la redacció de JOVENTUT a tots els que desitjin consultarla.

Nostre estimat col·laborador l'il·lustrat periodista francès Mr. Jules Villeneau se troba actualment a Paris pera gestionar la representació de la seva traducció de *Maria Rosa*, d'en Guimerà. La traducció es notabilissima y está feta segons las modificacions que l'autor ha introduhit en certs passatjes del drama, especialment en el segon acte, que li donan encara més forsa. Segons la carta qu'hem rebut, sembla que's representarà en un dels principals teatres, y encarnarà'l personatge de Maria Rosa una de las primeras actrius francesas. Ab aquestas condicions y ab el valor de l'obra y son caràcter especial, es de creure qu'obténdr a Paris éxit major encara que'l merescut per *Terra baixa*.

Molt ens compláu poder donar aquesta nova tan grata pels amants de nostra literatura.

A Manlleu s'ha constituït una Associació Catalanista baix el titol de «En Rafel de Casanova» y adherida a la *Unió Catalanista*.

Ho celebrém, desitjant que la nova Associació perseveri en sos nobles propòsits, pera bé del Catalanisme.

Hem rebut els periòdichs *El Nuevo Régimen*, de Madrid; *L'Oloti*, d'Olot; *Las Esti-*

soras, de Palafrugell; *Las Cuatre Barras*, de Vilafranca; *Lo Jovení Català*, *Lo Mestre Titas* y *La Rosa Blanca*, de Barcelona.

Queda establert el cambi.

El segon número de *La Il·lustració Llevantina* no desmereix del anterior. Publica, entre altres treballs, un notable article de salutació a la premsa catalanista, y reproduceix las primeras planas de tots els periòdichs defensors de la Causa.

Ab motiu de sa entrada a la capital de sa diòcesis, el nou Bisbe de Perpinyà, monsenyor de Carsalade de Pont, ha dirigit una notable pastoral als fidels d'aquell recó de la Catalunya francesa, en la que s'hi veu que ans d'ocupar la cadira de son pontificat, ha volgut estudiar la historia, costums y monuments de tota aquella part de Rosselló, y per cert qu'al parlar dels enderrocats monastirs de Sant Martí de Cuixà, Serrabona y Sant Miquel, recorda alguns fragments de la hermosa poesia de nostre gran mossen Cinto, *Los dos campanars*. Nosaltres ens en fem gloria per la part que'ns toca.

Vergonya de las vergonyas!

Copiém del nostre benvolgut confrare *La Renaixensa*, del dilluns ultim, el següent relat de lo succehit el dia de San Joseph en el temple del ART NACIONAL que per deshonra de nostra ciutat hi ha a la Barceloneta:

«Per edificant, l'espectacle qu'ahir se presencià en la Plassa de Toros.

»Al lidiarse'l quint toro, y aixó que diuen els del ofici que *no hay quinto toro malo*, per una errada del President, ó del toro, ó del torero, la cosa no marxava segons las reglas del *arte nacional*, y'l públich comensà a tirar al rotllo ampollas y taronjas y tot lo que tenia a mà que no fos flonjo. S'arrencaren banchs y contrabarreras y també ho llensaren al mitj com si s'anés a preparar un foch de Sant Joan. Y'ls crits y brahols dels homes y'ls xiscles de las donas acabavan de donar al escándol el to que li faltava. Y'ls civils al *tendido* argumentant ab la boca de la persona y ab la culata dels fusells. Y'ls espectadors de sanch més torera toorejant al toro, qu'estava esverat al veures entre mitj de tanta bestia... Y vinga xibarrí y moviment, y la bandera *gualda y roja* volejant al cim de la porta principal.

»Y si'ls argentins ho haguessin presenciât, se creurien que l'aixàm de xemeneyas que s'alsan del pla de Barcelona eran minarets y las fábricas mesquitas.»

No hi volém fer cap comentari, perque serian massa forts. Sols dirém que a la Plassa se n'hi veyan molts de marinos argentins, que podrán, de retorn a sa terra ferne un bell relat de la BARBARIE ESPANYOLA.

Aquesta setmana's publicarà'l quadro dramàtic del genial escriptor en Santiago Rusiñol, ab música del reputat mestre Joan Gay, que porta per titol *El jardí abandonat*.

Havém rebut el llibre de versos titulat *Cantos nuevos*, de don Rafael Ruiz López. La obreta porta un prólech de J. F. Luján.

El dia 16 donà la *Sociedad Filarmónica* que dirigeix Mr. Crickboom, un de sos acostumats concerts en la Sala Estela. Comensà la sessió ab un *Cuarteto* de Borodine pera instruments de corda, que trobarem molt deficient, tant en el treball melòdic com en el de composició. Tampoch ens va satisfer la execució d'aquesta obra, donchs tant el mestre Crickboom, com sos aventatjats deixebles semblavan estar dominats per la indecissió y falta de consistencia que regna en tota l'obra.

S'executà després un *Poema* de Chausson, pera violi y piano, qu'es de todas las obras que coneixém d'aquest autor la que més bona impressió'ns ha produhit. Domina en tota la composició una gran expressió melòdica, ben armonisada y en progressió creixent fins a son final. En Crickboom interpretà aquesta obra d'un modo acabadíssim, podém dir perfecte, aixis en la dicció com en la execució, sent en nostre concepte una de las obras més magistralment per ell executadas. de quantas li hem sentit. La senyora Crickboom digué discretament la part de piano.

Y per ultim, vingué un *Concert* pera violi y orquesta del inmens Bach, el verdader pare de la música, obra tan perfecta en inspiració y grandiositat com todas las sevas. Tant el mestre Crickboom com la petita orquesta dirigida pel senyor Mas, se lluhiren de debó en la execució d'aquesta obra, sobressortint en l'*andante*, que fou repetit. Al final de cada temps el públich va tributar una ovació als intérpretes en premi al seu exquisit treball.

En el Saló Parés tingué lloch el dia 17 un agradable concert de cant y piano donat pel reputat mestre Joan Gay y sa esposa Maria Pichot. Aquesta ns feu passar una vetlla en extrém agradable, cantant de la manera deliciosa qu'ella sab, cinch delicadas melodías

de César Franck, y cinch inspiradíssims poemes de Ricard Wagner, que denotan ben clarament la seva paternitat. D'entre totes, ens entussiasmaren principalment per sa exquisida interpretació *Le mariage des Roses*, de Franck, y *L'Ange y Rêves*, de Wagner.

Entre unas y altres, en Joan Gay executà brillantment al piano varias escullidas y delicadas composicions de Schumann que li valgueren forsa aplausos.

Al final de la sessió, la senyora Pichot de Gay, pera correspondre als desitjos dels assistents, cantà dugas preciosas cançons populars catalanas, *Maria Agneta* y *El Pastoret*, delitantnos extraordinariament á tots ab l'art exquisit ab que interpretà d'una manera acabada las cançons de la nostra terra.

P.

Fidel Giró, impressor. — Carrer de Valencia 311.

JOVENTUT

SETMANARI CATALANISTA

Els treballs se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors.

No's tornan els originals.

Se donará compte de las obras rebudas en aquesta redacció, y de las qu'ho mereixin se'n farà crítica.

CONDICIONS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya: Trimestre, 1'50 pessetas; un any, 6 pessetas.

Altras regions d'Espanya: Mitj any, 4 pessetas; un any, 7 pessetas.

Estranger: Un any, 8 pessetas.

Número corrent, 10 céntims; atrassat, 25 céntims.

A tots els subscriptors del periódich se'ls regala'l NÚMERO ANTECEDENT.

Als subscriptors per un any se'ls hi regala además el cartell anunciador del periódich, magnífica obra de l'Alexandre de Riquer.